

Chefsjustitieombudsmannen
Elisabeth Rynning**En överläkare inom Region Örebro län får kritik för att hon tagit del av uppgifter i en patientjournal utan att ha rätt till det och för att hon anmält till Transportstyrelsen att patienten sannolikt var medicinskt olämplig att ha körkort utan att det fanns formella förutsättningar för en sådan anmälan**

Beslutet i korthet: En läkare som vid en genomgång av en patients journalhandlingar finner det sannolikt att patienten av medicinska skäl är olämplig att ha körkort ska om körkortsinnehavaren motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning anmäla förhållandet till Transportstyrelsen, en s.k. utredningsanmälan. Det framgår av 10 kap. 5 § andra stycket körkortslagen.

Enligt 4 kap. 1 § patientdatalagen får den som arbetar hos en vårdgivare ta del av dokumenterade uppgifter om en patient endast om han eller hon deltar i vården av patienten eller av annat skäl behöver uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården (s.k. inre sekretess).

I det här fallet var en patient intagen för psykiatrisk tvångsvård vid Universitetssjukhuset Örebro under en period i augusti och september 2015. Sjukhuset gjorde under den tiden ingen anmälan till Transportstyrelsen om patientens lämplighet att ha körkort. Ett par månader senare fick en överläkare vid en öppenvårdsmottagning där körkortsinnehavaren var patient kännedom om att patienten arbetade som yrkeschaufför. Hon gick då igenom patientens journal och gjorde en utredningsanmälan till Transportstyrelsen. Patienten hade dessförinnan inte tillfrågats om huruvida han motsatte sig undersökning eller utredning. Läkaren deltog vid den aktuella tidpunkten inte i vården av patienten men ansåg sig behöva uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården, dvs. för att uppfylla sin skyldighet att göra en utredningsanmälan till Transportstyrelsen.

I beslutet uttalar JO att som bestämmelsen i körkortslagen är utformad inträder en läkares skyldighet att göra en utredningsanmälan först när läkaren har undersökt patienten eller gått igenom patientens journal och därvid funnit att patienten sannolikt är medicinskt olämplig att ha körkort. Bestämmelsen ger enligt JO inte i sig någon rätt för en läkare att gå igenom en patients journal för att utreda om patienten kan vara olämplig att ha körkort. JO:s uppfattning är att läkaren i det här fallet inte hade rätt att ta del av uppgifter ur patientens journal. Läkaren gjorde vidare sin anmälan till Transportstyrelsen utan att ha kontrollerat om patienten motsatte sig undersökning eller utredning. Läkaren får kritik för den bristfälliga hanteringen.

Bakgrund

AA var intagen för vård enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (1991:1128), LPT, vid Universitetssjukhuset Örebro under en period i augusti och september 2015 på grund av ett maniskt skov. Under den tid som AA vårdades enligt LPT gjorde sjukhuset ingen anmälan till Transportstyrelsen om att han var medicinskt olämplig att ha körkort. Efter det att AA hade skrivits ut fortsatte han att ha viss kontakt med öppenpsykiatrien på Affektivmottagningen vid Universitetssjukhuset Örebro, där överläkaren BB är verksam. I november 2015 blev BB kontaktad av en underläkare som hade observerat att AA arbetade som chaufför i en mobil förskola. Underläkaren kände till att AA hade vårdats enligt LPT. Med anledning av den information som BB fick av underläkaren gick hon igenom AA:s journal och upprättade en anmälan till Transportstyrelsen om att AA sannolikt var olämplig att ha körkort.

I ett brev till Transportstyrelsen den 5 november 2015 redogjorde BB för att AA hade vårdats enligt LPT och att han hade påbörjat ett arbete som busschaufför i en mobil förskola. Samma dag skickade hon även ett brev till AA där hon informerade honom om att hon hade gjort en anmälan till Transportstyrelsen.

Anmälan

I en anmälan till JO den 21 januari 2016 klagade AA på Universitetssjukhuset Örebro, Region Örebro län. Klagomålet gällde BB:s agerande när hon anmälde honom som olämplig att ha körkort till Transportstyrelsen.

Han uppgav bl.a. följande: Innan BB skickade anmälan till Transportstyrelsen blev han varken undersökt av henne eller av någon annan läkare. Han motsatte sig inte någon undersökning eller utredning. BB underrättade honom inte heller innan hon skickade anmälan till Transportstyrelsen.

Utredning

Den 10 februari 2016 hämtade en föredragande hos JO in muntliga upplysningar från överläkaren BB.

Genom de muntliga upplysningarna kom bl.a. följande fram:

AA är patient på Affektivmottagningen vid Universitetssjukhuset Örebro där hon är överläkare. Under tiden den 24 augusti 2015 till 7 september 2015 vårdades patienten på en annan avdelning inom sjukhuset enligt LPT. I början av november 2015 blev hon kontaktad av en underläkare som hade observerat att patienten arbetade som busschaufför och i arbetet körde små barn. Underläkaren kände till att patienten hade varit inlagd enligt LPT och var orolig. Själv hade hon inte deltagit i vården av patienten under den tid som han var inlagd eller tiden därefter. Däremot hade hon haft kontakt med patienten under 2012. Eftersom läkare är skyldiga att anmäla till Transportstyrelsen om en körkortsinnehavare är olämplig att ha körkort gick hon noggrant igenom patientens journaler. Hon övervägde om hon skulle göra en anmälan till Transportstyrelsen och ansåg att det var hennes skyldighet. Hon tog upp frågan

på en behandlingskonferens och konsulterade kollegor. Hon talade även med AA:s kontaktperson. Den 5 november 2015 upprättade hon ett brev till Transportstyrelsen. I brevet redogjorde hon för AA:s sjukdom och att patienten hade vårdats enligt LPT. Hon använde sig inte av Transportstyrelsens blankett för detta. På Transportstyrelsens webbplats står det att man gärna får använda sig av den blankett som tillhandahålls, men hon uppfattade inte att hon var skyldig att göra det. Det är riktigt, som AA har uppgett, att hon enbart grundade sin anmälan till Transportstyrelsen på en genomgång av journalanteckningarna. Hon undersökte alltså inte AA och underrättade honom inte heller om att hon avsåg att upprätta en anmälan till Transportstyrelsen. AA hade inte motsatt sig någon undersökning. Samtidigt som hon skickade brevet till Transportstyrelsen skickade hon även ett brev till AA med information om att hon hade gjort en anmälan till Transportstyrelsen.

Efter händelsen hade hon ett samtal med AA. Enligt hennes uppfattning borde en anmälan till Transportstyrelsen ha upprättats i anslutning till att patienten vårdades enligt LPT. Att det inte skedde berodde främst på att det till stor del under den perioden var hyrläkare som arbetade. Detta har tagits upp med chefsöverläkargruppen.

Hon var av uppfattningen att det finns en möjlighet att välja att grunda en anmälan enbart på det som kommer fram vid en genomgång av journalanteckningarna, och att man då inte behöver träffa patienten själv. Stöd för det har hon bl.a. hämtat från Transportstyrelsens webbplats. Informationen finns under rubriken Läkares anmälningsskyldighet. Frågan har även diskuterats inom arbetslaget, och uppfattningen har varit att en anmälan kan göras efter en genomgång av enbart journalanteckningar. Hon har agerat i enlighet med de rutiner som finns.

Informationen på Transportstyrelsens webbplats som BB hänvisade till hade i den aktuella delen följande lydelse:

Anmälan när en körkortshavare motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning

Om läkare vid undersökning eller genomgång av journalhandlingar finner det sannolikt att körkortshavaren av medicinska skäl är olämplig att ha körkort och personen motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning ska läkaren anmäla detta förhållande till Transportstyrelsen.

Med anledning av det som hade kommit fram i utredningen fann JO Stefan Holgersson anledning att anta att en befattningshavare som stod under hans tillsyn hade gjort sig skyldig till dataintrång enligt 4 kap. 9 c § brottsbalken. Han beslutade därför att inleda en förundersökning om sådant brott och gav en åklagare i uppdrag att verkställa utredningen.

Förhör hölls med AA enligt 23 kap. 6 § rättegångsbalken. Under förundersökningen tog JO även del av logglistor som visade inloggnings i AA:s journal under en viss period och vissa journalanteckningar som gällde AA.

Till följd av det som kom fram under förundersökningen fann JO Stefan Holgersson inte anledning att fullfölja förundersökningen. På det utredningsmaterial som fanns gick det inte att bevisa att den som hade varit misstänkt hade gjort sig skyldig till brott. Ytterligare utredning kunde inte antas förändra bevisläget på ett avgörande sätt. Den 22 december 2016 beslutade därför JO Stefan Holgersson att lägga ned förundersökningen och att den fortsatta utredningen av det som AA hade anfört skulle ske inom ramen för det ursprungliga tillsynsärendet.

JO begärde att Regionstyrelsen i Örebro län skulle yttra sig över det som AA hade anfört i anmälan till JO. Yttrandet skulle även belysa de rättsliga förutsättningarna för att i en situation som den aktuella ta del av en patients journal.

I ett yttrande anförde regionstyrelsen bl.a. följande (de omnämnda bilagorna har utelämnats):

Yttrande

Enligt 10 kap. 2 § körkortslagen [*nuvarande 10 kap. 5 § körkortslagen, JO:s anm.*] är läkare skyldiga att anmäla körkortsinnehavare, som är medicinskt olämpliga att inneha körkort till Transportstyrelsen (anmälningsskyldigheten).

En sådan anmälan kan grunda sig på genomförd läkarundersökning eller en genomgång av journaler. För anmälan baserad på genomgång av journaler, s.k. utredningsanmälan, gäller att läkaren ska finna det sannolikt att körkortsinnehavaren är medicinskt olämplig att inneha körkort samt att körkortsinnehavaren motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning.

Utredningsanmälan kan göras utan att läkaren har träffat patienten och det finns ingen skyldighet att informera patienten innan anmälan görs.

Enligt 4 kap. 1 § patientdatalagen får den som arbetar hos en vårdgivare ta del av dokumenterade uppgifter om en patient endast om han eller hon deltar i vården av en patient eller av annat skäl behöver uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården. För verksamheten gällande riktlinjer bifogas, se bilaga 1 och 2.

Ärendet

Patienten har under längre tid varit patient vid affektivmottagningen. Vårdbehovet varierar över tid men har omfattat såväl slutna som öppna vård med återkommande kontakter med mottagningen. Senaste kontakt före anmälan var våren 2015. Anmälande läkare är patientansvarig läkare.

Under tiden den 24 augusti 2015 till den 7 september vårdades patienten enligt lag om psykiatrisk tvångsvård (LPT).

Patientansvarig läkare kontaktades av en kollega som uttryckte oro över patientens lämplighet att inneha körkort. Med anledning av detta beslutade läkaren att utreda huruvida patienten var medicinskt olämplig att inneha körkort. En genomgång av patientens journaler gjordes och ärendet togs upp vid en behandlingskonferens. Läkaren gjorde sedan bedömningen att patienten sannolikt var medicinskt olämplig att inneha körkort och upprättade en anmälan till Transportstyrelsen. Anmälan skickades till Transportstyrelsen den 5 november 2015 varvid patienten också informerades.

Regionstyrelsens bedömning

Läkaren är patientansvarig läkare och hade god kännedom om patientens sjukdomsbild. Läkaren omfattas av anmälningsskyldigheten och hade att agera då hen mottog uppgifter som tydde på att patienten kunde vara medicinskt olämplig att inneha körkort. Då läkaren ansåg att uppenbara risker förelåg och att ärendet därmed var brådskande valde hen att utreda frågan genom en genomgång av patientens journaler. En förutsättning för en korrekt bedömning var att läkaren tog del av patientens journaler.

Regionstyrelsen anser att läkaren, i den aktuella situationen, hade lagligt stöd för att ta del av patientens journal då hen behövde uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården. Då läkaren omfattas av anmälningsskyldigheten och var patientansvarig läkare kan detta närmast uttryckas som att hen hade en "skyldighet" att ta del av patientens journal i syfte att göra en korrekt bedömning i ärendet.

Den anmälan som sedermera skickades till Transportstyrelsen baserades på en genomgång av journaler, en s.k. utredningsanmälan.

En utredningsanmälan förutsätter att patienten motsätter sig fortsatt utredning och behandling. Då patienten informerades först när anmälan skickades till Transportstyrelsen hade patienten ingen möjlighet att framföra synpunkter eller motsätta sig fortsatt utredning eller behandling.

Handläggningen av ärendet har därför varit bristfällig på så sätt att anmälan till Transportstyrelsen har gjorts trots att patienten inte har motsatt sig fortsatt undersökning eller utredning.

Vissa brister i dokumentationen har identifierats då det inte går att följa ärendets gång fullt ut.

Utifrån de i ärendet rådande omständigheterna, borde läkare ha upprättat en anmälan enligt 10 kap. 2 § körkortslagen under slutenvårdsvistelsen.

Händelsen har senare behandlats i Psykiatrins ledningsgrupp, chefsöverläkargruppen samt i Psykiatrins vårdssäkerhetsråd. Dåvarande chefsöverläkare uppdrogs att ta fram ett förslag på en rutin för Område Psykiatri avseende läkares anmälningsskyldighet enligt 10 kap. 2 § körkortslagen. Rutinen godkändes vid Psykiatrins ledningsgrupp och trädde i kraft den 29 juli 2016, se bilaga 3.

Regionen har utarbetat en övergripande riktlinje avseende vårddokumentation i syfte att tydliggöra vilken information som ska/bör ingå vid journalföring inom Region Örebro län. Riktlinjen trädde i kraft den 24 februari 2017, se bilaga 4. I verksamheten pågår ett arbete med att implementera denna riktlinje, samt att anpassa de lokala riktlinjer som finns med den övergripande.

Regionstyrelsen anser att handläggningen av ärendet delvis har varit bristfällig. Verksamheter och personal som omfattas av anmälningsskyldigheten behöver ett bättre stöd i det vardagliga arbetet och i samband med handläggning av ärenden.

Kunskap behöver förmedlas och rutiner förbättras. Regionstyrelsen ger därför hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utverka och implementera riktlinjer och rutiner för läkares anmälningsskyldighet att gälla för samtliga verksamheter inom Regionen.

Verksamhet och berörda befattningshavare har lämnat synpunkter.

AA fick tillfälle att kommentera remissvaret.

JO hämtade in kompletterande uppgifter per telefon från en regionjurist vid Region Örebro län. Av de muntliga upplysningarna framgick bl.a. följande:

Begreppet patientansvarig läkare används inte som begrepp i den nuvarande lagstiftningen på området. Av organisatoriska och praktiska skäl används dock begreppet fortfarande i sjukhusets verksamhet. Samtliga patienter som tillhör

den aktuella affektivmottagningen fördelas mellan överläkarna på mottagningen. Patienter som tillhör mottagningen har ofta långa behandlingstider. Den läkare som har fördelats en patient ska följa patienten över tid och har en övergripande funktion när det gäller vården om patienten. En patient kan vara aktuell på mottagningen utan att ha någon direkt kontakt med den överläkare som organisatoriskt har utsetts till patientansvarig läkare. Om det uppstår ett behov av en läkarkontakt är det dock den patientansvarige läkaren som har det övergripande ansvaret för patienten och som ska ha bäst kunskap om patienten.

Vid samtal med en regionjurist vid Region Örebro län den 4 september 2018 kom det fram att arbetet med att upprätta och implementera regionsövergripande riktlinjer och rutiner för läkares anmälningsskyldighet till Transportstyrelsen fortfarande pågår.

Rättslig reglering

Inom hälso- och sjukvården gäller sekretess för uppgifter om en enskilds personliga förhållanden om det inte står klart att uppgifterna kan lämnas ut utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider men (25 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen [2009:400], OSL). Utgångspunkten är alltså att uppgiften omfattas av sekretess. Som huvudregel gäller sekretess även mellan myndigheter (8 kap. 1 § OSL). Sekretessen hindrar dock inte att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning (10 kap. 28 § OSL).

Läkare har i vissa fall en skyldighet att lämna uppgifter om en enskilds personliga förhållanden till Transportstyrelsen. Anmälan ska bl.a. göras om en läkare vid undersökning av en patient finner att han eller hon av medicinska skäl *är* olämplig att ha körkort (10 kap. 5 § första stycket körkortslagen [1998:488]). Innan läkaren gör en anmälan ska körkortsinnehavaren informeras om det.

Om en läkare vid undersökning eller genomgång av journalhandlingar finner det *sannolikt* att körkortsinnehavaren av medicinska skäl är olämplig att ha körkort, och körkortsinnehavaren motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning, ska läkaren anmäla förhållandet till Transportstyrelsen (10 kap. 5 § andra stycket körkortslagen). En sådan anmälan brukar kallas utredningsanmälan.

När en läkare har en anmälningsskyldighet till Transportstyrelsen ska uppgifterna lämnas ut till myndigheten oberoende av risken för att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne skulle lida men av utlämnandet.

Som framgått ska en s.k. utredningsanmälan göras om en läkare vid en undersökning eller en genomgång av journalhandlingar finner det sannolikt att körkortsinnehavaren av medicinska skäl är olämplig att ha körkort, och patienten motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning. En sådan anmälan

kan alltså göras utan att läkaren själv har träffat patienten, och det finns inget krav på att patienten ska informeras innan anmälan görs. En utredningsanmälan förutsätter dock att patienten har motsatt sig fortsatt undersökning eller utredning. Det innebär att patienten först måste ha fått möjlighet att ta ställning i saken innan en utredningsanmälan skickas till Transportstyrelsen.

I 4 kap. 1 § patientdatalagen (2008:355) finns bestämmelser om när den som arbetar hos en vårdgivare får ta del av dokumenterade uppgifter om en patient. Enligt den bestämmelsen får t.ex. en läkare ta del av sådana uppgifter endast om han eller hon deltar i vården av patienten eller av annat skäl behöver uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården (s.k. inre sekretess).

Den som tar del av uppgifter om en patient i t.ex. ett elektroniskt journalsystem har ett personligt ansvar för att det finns förutsättningar för att ta del av uppgifterna. En läkare som olovligen tar del av uppgifter i en sådan patientjournal kan göra sig skyldig till dataintrång.

Bedömning

Syftet med läkares anmälningskyldighet till Transportstyrelsen är att olyckor orsakade av personer som av medicinska skäl inte är lämpliga att framföra fordon ska kunna undvikas (se bl.a. prop. 2009/10:198 s. 14 f. och SOU 2008:130 s. 269 f.). Jag kan konstatera att det rör sig om en skyldighet av stort samhällsintresse men som också anses kunna påverka patientens förtroende för vården och för sin läkare. Trots att införandet av en anmälningsplikt hade diskuterats sedan 1940-talet dröjde det till början av 1980-talet innan någon författningsreglering kom till stånd. Antalet anmälningar blev dock få, och 2010 utvidgades skyldigheten för att avdramatisera anmälan och göra det lättare att anmäla personer vars körkortsinnehav kan ifrågasättas av medicinska skäl. Genom ytterligare en skärpning 2012 är en läkare numera också skyldig att anmäla en körkortsinnehavare som motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning om läkaren vid en undersökning eller genomgång av journalhandlingar har funnit det sannolikt att patienten är medicinskt olämplig att inneha körkort. Anmälningsplikten bygger dock fortfarande – såvitt jag kan förstå – på förutsättningen att läkaren har fått kännedom om de medicinska skäl som kan medföra olämplighet genom en aktuell vårdrelation till patienten eller därför att läkaren av andra skäl har haft anledning att undersöka patienten eller ta del av patientens journal.

AA var intagen för vård med stöd av LPT vid Universitetssjukhuset Örebro under perioden den 24 augusti till 7 september 2015. Under den tid som AA vårdades enligt LPT gjorde sjukhuset ingen anmälan till Transportstyrelsen om att han var medicinskt olämplig att ha körkort. Jag ifrågasätter inte regionstyrelsens uppfattning att det under slutenvårdsvistelsen borde ha upprättats en anmälan till Transportstyrelsen enligt bestämmelsen i nuvarande 10 kap. 5 § körkortslagen.

Det frågan nu gäller är om det fanns förutsättningar för BB att göra en anmälan till Transportstyrelsen när hon den 5 november 2015 gjorde en s.k. utredningsanmälan och om hon inför sin anmälan hade rätt att ta del av uppgifter ur AA:s journal.

BB tog del av AA:s journal i syfte att upprätta en anmälan till Transportstyrelsen om att det var sannolikt att AA var olämplig att ha körkort. Den information som medförde att BB tog del av uppgifterna hade hon fått från en underläkare som hade observerat att AA arbetade som busschaufför i en mobil förskola, och som kände till att AA hade vårdats enligt LPT.

Vid den aktuella tidpunkten var BB patientansvarig läkare för AA. Med patientansvarig läkare menar regionen att BB var den läkare som hade bäst kunskap om AA och att hon var den som han skulle ha kontakt med om det uppstod ett behov av en läkarkontakt. BB hade tidigare varit AA:s behandlande läkare, även om det låg långt tillbaka i tiden. Det har dock inte påståtts att BB deltog i vården av AA vid den aktuella tidpunkten. Behörigheten att ta del av dokumenterade uppgifter om honom grundade sig i stället – enligt regionstyrelsens uppfattning – på att hon behövde uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården, dvs. för att uppfylla sin skyldighet att göra en anmälan till Transportstyrelsen.

I ett brev till Transportstyrelsen redogjorde BB för att AA hade vårdats enligt LPT och att han hade påbörjat ett arbete som busschaufför i en mobil förskola. Samma dag skrev hon även ett brev till AA och informerade honom om att hon hade gjort en anmälan till Transportstyrelsen.

I egenskap av läkare omfattades BB av bestämmelserna om anmälnings-skyldighet i körkortslagen. BB hade inte själv undersökt AA. Det fanns alltså inte förutsättningar för henne att göra en anmälan till Transportstyrelsen enligt 10 kap. 5 § första stycket körkortslagen. En läkare kan dock, som jag har redogjort för ovan, även ha en skyldighet att anmäla till Transportstyrelsen om det är sannolikt att en körkortsinnehavare av medicinska skäl är olämplig att ha körkort. En sådan anmälan kan grunda sig på en genomgång av enbart journal-handlingar men förutsätter att körkortsinnehavaren har motsatt sig fortsatt undersökning eller utredning.

Så som bestämmelsen i 10 kap. 5 § andra stycket körkortslagen är utformad inträder skyldigheten att göra en utredningsanmälan till Transportstyrelsen först när läkaren vid undersökning eller genomgång av journalhandlingar finner det sannolikt att patienten är medicinskt olämplig att ha körkort. Bestämmelsen i sig ger alltså inte en läkare behörighet att ta del av journaluppgifter om en patient för att utreda om det är sannolikt att patienten är olämplig att inneha körkort och om läkaren därmed är skyldig att anmäla förhållandet till Transportstyrelsen. Tvärt om aktualiseras anmälningskyldigheten i ett fall som detta först när läkaren faktiskt har tagit del av journaluppgifterna, vilket endast får ske under de förutsättningar som anges i 4 kap. 1 § patientdatalagen.

Dessutom förutsätter en utredningsanmälan till Transportstyrelsen att körkortsinnehavaren motsätter sig fortsatt undersökning eller utredning.

Min uppfattning är sammanfattningsvis att den information om AA som BB fick av en kollega inte medförde någon skyldighet för henne att göra en utredningsanmälan om AA:s lämplighet att ha körkort. BB hade därmed inte rätt att ta del av uppgifter ur AA:s journal, eftersom hon inte behövde uppgifterna för sitt arbete inom hälso- och sjukvården.

Det står samtidigt klart att BB själv var av uppfattningen att hon var skyldig att göra en anmälan till Transportstyrelsen. Innan hon skickade in sin anmälan talade hon med kollegor och tog upp frågan vid en behandlingskonferens. Av remissvaret framgår att även regionstyrelsen delade uppfattningen att BB närmast hade en skyldighet att ta del av patientjournalen för att kunna fullgöra sin anmälningsplikt. Det var alltså BB:s missuppfattning om sin skyldighet enligt körkortslagen att anmäla förhållandet till Transportstyrelsen som medförde att hon trodde att hon hade rätt att ta del av uppgifter ur AA:s journal.

Jag har förståelse för att BB bedömde det angeläget att agera på den information hon hade fått. Det gäller inte minst mot bakgrund av att AA uppgavs arbeta som yrkeschaufför. En läkare som avser att ta del av en patientjournal eller fullgöra en anmälningsplikt av sekretessbrytande karaktär måste dock noga försäkra sig om att åtgärderna har stöd i lag. Den omständigheten att BB frågade sina kollegor tyder på att hon var osäker på hur hon skulle agera i det aktuella fallet. Jag konstaterar också att hon inte kontrollerade om AA motsatte sig en undersökning eller en utredning, innan hon skickade anmälan till Transportstyrelsen. Enligt min mening iakttog BB inte den omsorg som krävdes för att ta reda på förutsättningarna för att göra en utredningsanmälan till Transportstyrelsen. Mot den bakgrunden kan det inte anses ursäktligt att hon tog del av uppgifter ur AA:s journal utan att ha rätt till det, och hon kan därför inte undgå kritik för detta. BB förtjänar även kritik för att hon gjorde en utredningsanmälan till Transportstyrelsen utan att det fanns formella förutsättningar för en sådan anmälan.

I sitt remissvar har regionstyrelsen anført att Område psykiatri har tagit fram ett rutindokument (Läkares anmälan om medicinsk risk att inneha körkort) som gäller läkares anmälningskyldighet till Transportstyrelsen. Jag har tagit del av dokumentet och noterar att riktlinjerna inte ger någon vägledning när det gäller en läkares skyldighet att göra en utredningsanmälan. Regionstyrelsen har gett hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att utforma riktlinjer för läkares anmälningskyldighet, som ska gälla för samtliga verksamheter inom regionen. Jag utgår från att regionen vid utformningen av de nya rutinerna på området beaktar det som jag nu har anført.

Som framgått ovan tycks såväl BB som regionstyrelsen ha missförstått förhållandet mellan den nu aktuella anmälningsplikten och bestämmelserna i 4 kap. 1 § patientdatalagen. Den vägledning som lämnas av berörda

myndigheter bör naturligtvis utformas så att missförstånd av detta slag kan undvikas. Jag översänder en kopia av beslutet till Socialstyrelsen och Transportstyrelsen för kännedom.

Det som AA i övrigt har anfört ger inte anledning till något uttalande från min sida.

Ärendet avslutas.